

VERZONDEN 27 AUG 2020

PROVINCIE :: UTRECHT

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	27 augustus 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-BSB-2020-0916	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82151848	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	1 juli 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften	ONDERWERP	Ontheffing beheer en schadebestrijding

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 1 juli 2020 van de Stichting Faunabeheereenheid Utrecht te Renswoude om ontheffing in het kader van artikel 3.3 eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in artikel 3.3, eerste lid, en 3.17, eerste lid, van de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 en Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017 hebben wij besloten u:

Ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in;

- artikel 3.3, eerste lid van de wet voor het doden van de gaai (*Garrulus glandarius*) met een geweer en het gebruik van haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds, ter ondersteuning van verjaagacties ter voorkoming van belangrijke schade aan landbouwgewassen;
- artikel 3.26, tweede lid, aanhef en onder a, van de wet voor wat betreft het gebruik van het geweer:
 - o artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, onderdeel d, van de wet;
- ontheffing wordt verleend voor de duur van het Faunabeheerplan 2019-2025 (hierna: FBP).

II. Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het gehele werkgebied van de Faunabeheereenheid Utrecht en ziet op het doden van gaaien met een geweer, honden, niet zijnde lange honden, haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds ter ondersteuning van verjaagacties gedurende een uur voor zonsopgang en een uur na zonsondergang dit in het belang van beperking en voorkoming van belangrijke schade aan landbouwgewassen: betreffende fruitpercelen en direct aangrenzende percelen in de periode 1 juni t/m 31 oktober. Dit is nader omschreven in het FBP in Hoofdstuk 29.5. Er wordt ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.1, 3.3, 3.4, en 3.26 van de wet voor wat betreft de gaai voor de perioden zoals vermeld in de bijlage A voor de duur van het FBP.

III. Toetsingskader

De aanvraag is getoetst aan Hoofdstuk 3 Soorten van de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017, Besluit Natuurbescherming en het goedgekeurde Faunabeheerplan 2019-2025.

De gaai is een van nature in Nederland in het wild levende diersoort, welke beschermd is ingevolge artikel 3.1, eerste lid, van de wet.

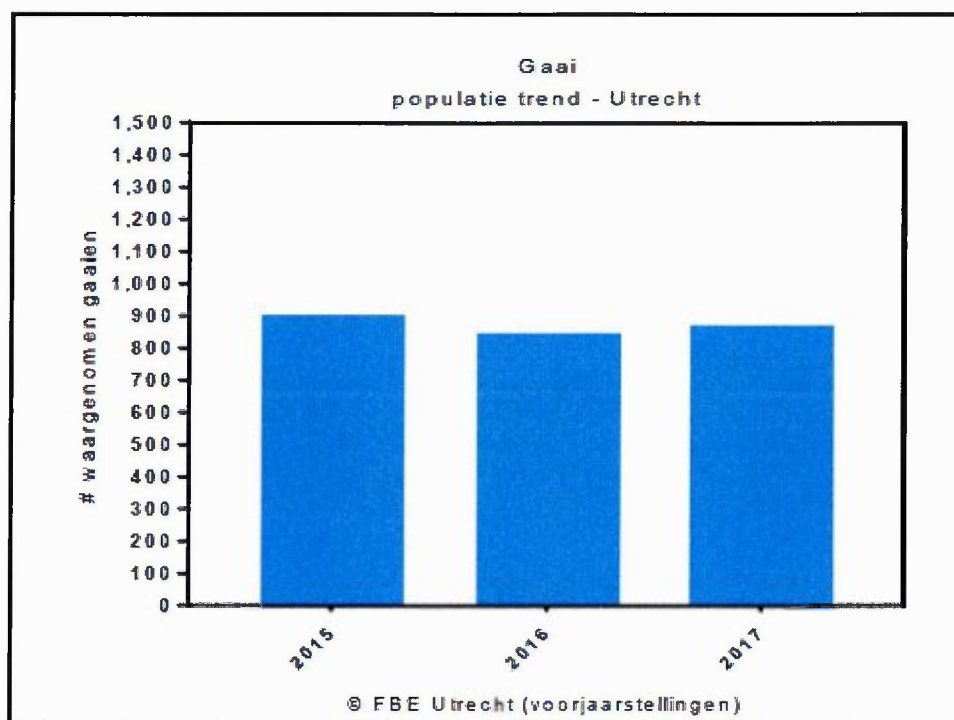
IV. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. De aanvraag is door ons op 1 juli 2020 ontvangen.

V. Toetsing beheer en schadebestrijding

Aantalsontwikkeling

De gaai is van oorsprong een bosvogel, die mits er voldoende opgaande beplanting aanwezig is, in elk bostype voorkomt. Tegenwoordig komt de gaai ook in- en rond het stedelijke gebied voor. Het aantal broedparen gaaien in Nederland lijkt stabiel. Ook in de provincie Utrecht wordt een stabiele trend gezien in de data van voorjaarstellingen van de FBE Utrecht en de data van Sovon. De niet-broedvogel trend laat in de tellingen van Sovon een sterke daling zien na 2010. Mogelijkerwijs word deze daling veroorzaakt doordat gaaien tijdens sommige najaren invasief voorkomen waardoor de aantallen significant kunnen schommelen.

Figuur 1: Aantalsontwikkeling van de gaai in de Provincie Utrecht, periode 2015-2017 (Bron: FBE Utrecht 2018).

Landbouwschade

De afgelopen jaren is binnen de provincie Utrecht schade door gaaien in fruitboomgaarden getaxeerd. De schade is vooral veroorzaakt door het aanpikken van bladknoppen en fruit en het bevuilen van de vruchten. Aangepikte vruchten gaan rotten en kunnen delen van de resterende oogst aantasten.

De in de tabel weergegeven getaxeerde schadebedragen door BIJ12 Faunazaken geven geen exact beeld van de daadwerkelijke schade veroorzaakt door gaaien in de provincie Utrecht. De taxaties zijn uitgevoerd door BIJ12 Faunazaken nadat een grondgebruiker een aanvraag tegemoetkoming faunaschade heeft ingediend bij BIJ12 Faunazaken. Het betreft dus een minimale weergave van de schade. De door gaaien veroorzaakte schade heeft een duidelijk hoogtepunt in 2012. In de Wildbeheereenheid (hierna: WBE) Kromme Rijn en Lopikerwaard is de meeste schade getaxeerd.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Appels (€)	634	67	1	0	0	0
Peren (€)	12.264	1.032	98	254	834	244
Totaal	12.898	1.099	99	254	834	244

Figuur 2 : Overzicht van de getaxeerde schadetegemoetkomingen veroorzaakt door gaaien per jaar (Bron: BIJ12 Faunazaken, database april 2018).

Resultaten evaluatie en gevoerde beheer

Het Faunabeheerplan 2014-2019 had als doelstelling om de schade aan de landbouw op een maatschappelijk aanvaardbaar niveau te houden vergelijkbaar met de periode van 2009-2014. Het toegepaste beheer gedurende de planperiode 2014-2017 heeft vooralsnog geleid tot het behalen van deze doelstelling.

Overzicht gedode dieren

Alle gaaien zijn geschoten in de regio met de meeste fruitteelt, namelijk in de WBE Kromme Rijn.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
WBE						
Kromme Rijn-Gebied	0	10	42	0	18	8
TOTAAL UTRECHT	0	10	42	0	18	8

Figuur 3 : Overzicht van aantal gedode gaaien weergegeven per WBE, 2012-2017 (Bron: FBE Utrecht).

Preventieve maatregelen

Uit onderzoek blijkt dat de gaai het meest effectief wordt geweerd met behulp van netten of via akoestische of visuele afschrikmethoden. Met name netten zijn hierbij bewezen effectief maar wel een kostbare methode en vooral geschikt bij hoge schadedruk. Bij minder hoge schadedruk kunnen imitaties van predatoren en akoestische middelen een beter alternatief zijn. Het aanpassen van het habitat is ook een minder onderzochte mogelijkheid om met natuurlijke middelen schade te beperken. Bij alle verjagingsmiddelen is het van groot belang om al vroeg in het jaar preventieve middelen te plaatsen om zo het habitat onaantrekkelijk te maken voordat schade ontstaat.

Gunstige staat van instandhouding

De indicatieve staat van instandhouding van de gaai als broedvogel is landelijk als 'gunstig' gekenmerkt. Ook het toekomstperspectief van de gaai als broedvogel is 'gunstig'. De indicatieve staat van instandhouding buiten het broedseizoen is identiek aan die van broedvogels, omdat het om dezelfde vogels gaat.

In de afgelopen beheerperiode waren er voldoende middelen om belangrijke schade aan fruitteelt te voorkomen. De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Middelen

In artikel 3.25, eerste lid, van de wet is bepaald dat bij het verlenen van een ontheffing de middelen worden aangewezen die voor het vangen en doden van dieren mogen worden gebruikt. Op grond van het derde lid van dit artikel worden slechts middelen aangewezen die nadelige gevolgen voor het welzijn van dieren voorkomen, dan wel beperken.

Duur en perioden

Er wordt ontheffing gevraagd om in de periode van 1 juni t/m 31 oktober gebruik te mogen maken van een geweer bij het uitvoeren ondersteunend afschot, haviken, slechtvalken en woestijnbuizersds bij verjaging gedurende het uur voor zonsopkomst en het uur na zonsondergang op fruitpercelen en direct aangrenzende percelen. Dit is verboden op grond van artikel 3.16, eerste lid, onder a van het Besluit natuurbescherming. In artikel 3.26, derde lid van de wet is bepaald dat bij het verlenen van een ontheffing, genoemd in artikel 3.25, eerste lid van de wet, ook ontheffing kan worden verleend van dit verbod. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de belangen van veiligheid, volksgezondheid, (dieren) welzijn en milieu.

VI. Conclusie

Gezien het FBP en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 en gelet op de naar voren gebrachte en hierboven beschreven feiten en omstandigheden zijn wij van oordeel dat in het belang van ter voorkoming en beperking van belangrijke schade aan landbouwgewassen, het gebruik van het geweer, haviken, slechtvalken en woestijnbuizersds, op fruitpercelen en direct aangrenzende percelen, voor de WBE Kromme Rijn, voldoende onderbouwd is het verjagen met ondersteunend afschot van de gaai toe te staan. Er wordt slechts ontheffing verleend voor het werkgebied van WBE Kromme Rijn, aangezien hier schade is gemeld en er ook schadebestrijdings- of beheermaatregelen zijn uitgevoerd. Er wordt geen ontheffing verleend voor het gebruik van het middel honden, niet zijnde lange honden, als dodingsmiddel aangezien dit middel niet geschikt is voor het doden van de gaai. De hond is wel toegestaan ten behoeve van het opsporen en vangen van de gaai. Tevens wordt er geen ontheffing verleend om een uur voor zonsopgang en een uur na zonsondergang gebruik te maken van de ontheffing, aangezien er uit de behaalde resultaten geen noodzaak blijkt voor deze extra gebruiksduur. Het gevoerde beheer heeft de beoogde doelstellingen tenslotte reeds behaald zonder deze maatregel. Ten aanzien van het jachtveldvereiste overwegen wij als volgt. Er is niet nader onderbouwd waarom een ontheffing van dit

vereiste noodzakelijk is. Daarbij verwijzen we ook naar het FBP waarin is opgenomen dat hiervoor alleen ontheffing wordt aangevraagd indien de noodzaak hiertoe gedegen is gemotiveerd door de initiatiefnemer. Een dergelijke onderbouwing is niet aangeleverd. Gelet hierop wordt hiervoor geen ontheffing verleend. Het gebruik van slag-, snij en steekwapens, alsmede cervicale dislocatie is alleen toegestaan bij in nood verkerende, gewonde exemplaren. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlagen bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 1 september 2020. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

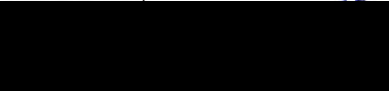
Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing.

- Stichting Faunabeheereenheid Utrecht te Renswoude.

Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- Politie Regio Utrecht, coördinator bijzondere wetten.
- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht te Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

BIJLAGE A: Verjaging met ondersteunend afschot op fruitpercelen

Voorschriften verbonden aan het besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht van 27 augustus 2020, zaaknummer Z-WNB-BSB-2020-0916.

Naast de wettelijke voorschriften voortvloeiend uit de Wet natuurbescherming zijn op grond van artikel 5.3 Wnb de volgende voorschriften verbonden:

Gebruiksvoorschriften ontheffinggebruiker

Door gebruikmaking van deze ontheffing verklaard ontheffinggebruiker kennis genomen te hebben van de inhoud van op deze ontheffing van toepassing zijnde Gebruikersvoorschriften, Algemene Voorschriften FBE Utrecht en de Begrippenlijst, zoals deze van toepassing zijn op het moment dat van deze ontheffing gebruik wordt gemaakt. De Gebruikersvoorschriften ontheffinggebruiker, Algemene Voorschriften FBE Utrecht en de begrippenlijst, welke te raadplegen zijn op de website www.fbeutrecht.nl en www.provincie-utrecht.nl, worden hier als herhaald en ingelast beschouwd.

Reikwijdte

De ontheffing geldt binnen het werkgebied van de Faunabeheereenheid Utrecht voor de WBE Kromme Rijn voor de duur van het Faunabeheerplan 2019-2025.

Specifieke voorschriften

1. De ontheffing geldt in de periode 1 juni t/m 31 oktober van zonsopgang tot zonsondergang.
2. De ontheffing geldt voor het doden met behulp van het geweer en het gebruik van haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds, ter ondersteuning bij verjaging van de gaai (*Garrulus glandarius*) dit ter voorkoming en beperking van belangrijke schade aan de landbouw; zijnde fruitpercelen. Derhalve geldt de ontheffing voor fruitpercelen en percelen direct grenzend aan fruitpercelen.
3. Het gebruik van het geweer is niet toegestaan op de dagen zoals vermeld in de gebruiksvoorschriften ontheffinggebruiker.
4. De ontheffing mag pas worden gebruikt indien, aantoonbaar, minimaal twee preventieve maatregelen uit de toepasselijke 'Faunaschade Preventie Kit Module' zijn ingezet
5. De ontheffing mag gebruikt worden binnen de afpalingskring van een geregistreerde eendenkooi mits en zover daar door de kooiker schriftelijke toestemming is verleend.
6. Per verjaagactie mogen niet meer dan twee gaaien worden gedood.
7. Het gebruik van jachthonden, niet zijnde lange honden, is toegestaan ten behoeve van het opsporen en vangen van de gaai. Het middel is niet toegestaan als dodingsmiddel.
8. Het gebruik van slag, snij- of steekwapens en geweer is toegestaan voor het doden van in nood verkerende, gewonde vogels.
9. Het doden door middel van cervicale dislocatie geldt alleen voor het doden van in nood verkerende, gewonde vogels van een omvang kleiner dan of gelijk aan eenden.

Middelen

10. Middelen zijn toegestaan zoals benoemd in het besluit waar deze voorschriften onderdeel van zijn.